

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
ศูนย์ตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2566

ศูนย์ตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานทุกระดับของมหาวิทยาลัยให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีคุณภาพ และเพื่อให้ความเชื่อมั่นต่อฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงาน ความถูกต้อง เชื่อถือได้ ของข้อมูลทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานของศูนย์ตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมาย จึงได้กำหนดกฎบัตร ซึ่งประกอบด้วย ค่านิยม วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา ความเป็นอิสระ อำนาจและหน้าที่ ขอบเขตความรับผิดชอบของศูนย์ตรวจสอบภายใน และหน้าที่ของความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และอ้างอิงไปยังข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วย การบริหารงบประมาณและการเงิน พ.ศ. 2551 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารงานประจำมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2563 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2563 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 และมติที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารงานประจำมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 76(2/2566) เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2566 จึงขอปรับปรุงกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ศูนย์ตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหิดล ฉบับลงวันที่ 30 มีนาคม 2564 และใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

ค่านิยม

“การตรวจสอบภายใน” หมายความว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และช่วยให้มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหาร ความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

“งานบริการให้ความเชื่อมั่น” หมายความว่า การตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างอิสระ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของมหาวิทยาลัย เช่น การตรวจสอบงบการเงิน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎ หลักเกณฑ์

และข้อบังคับความมั่นคงปลอดภัยของระบบต่าง ๆ และการตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินการบัญชี เป็นต้น

“งานบริการให้คำปรึกษา” หมายความว่า การบริการให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานและขอบเขตของงานจะจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการและมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับมหาวิทยาลัย โดยการปรับปรุงกระบวนการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้น เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องความคล่องตัวในการดำเนินงาน การออกแบบระบบงานวิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม เป็นต้น

“มาตรฐานการตรวจสอบภายใน” หมายความว่า มาตรฐานสากลสำหรับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน และมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

“จรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน” หมายความว่า จรรยาบรรณการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

“คณะกรรมการตรวจสอบ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบการบริหารงานประจำมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550

“ศูนย์ตรวจสอบภายใน” หมายความว่า ศูนย์ตรวจสอบภายใน สำนักงานอธิการบดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และช่วยให้มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายด้วยการประเมิน และปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

2. เพื่อให้มั่นใจได้ว่า มหาวิทยาลัยและส่วนงานได้มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร และการดำเนินงาน

สายการบังคับบัญชา

1. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ศูนย์ตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารงานประจำมหาวิทยาลัย

2. การบริหารงานทั่วไปของศูนย์ตรวจสอบภายใน ให้ขึ้นตรงต่ออธิการบดี

เว้นแต่การแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนเงินเดือน และประเมินผลงานของผู้อำนวยการศูนย์ตรวจสอบภายใน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบ และให้อธิการบดีสั่งการให้เป็นไปตามมติของสภามหาวิทยาลัยนั้น

3. ผู้อำนวยการศูนย์ตรวจสอบภายใน เป็นผู้บริหารสูงสุดของศูนย์ตรวจสอบภายใน

ความเป็นอิสระ

1. อธิการบดีจะสั่งการหรือมอบหมายงานที่มีผลให้การทำหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระหรือมีส่วนได้เสียในกิจการที่ตรวจสอบไม่ได้

อธิการบดีจะแต่งตั้งให้ผู้ตรวจสอบภายในรักษาการตำแหน่งอื่นในขณะเดียวกันไม่ได้

อธิการบดีอาจพิจารณาสั่งการให้ผู้ตรวจสอบภายในเป็นกรรมการหรือปฏิบัติงานอื่นที่มีไข่งานในฐานะผู้ตรวจสอบภายในได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่ไข่งานที่มีลักษณะต่อเนื่อง

ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบภายในถูกสั่งการตามวรรคสาม ห้ามมิให้ผู้ตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบงานนั้นเป็นเวลาหนึ่งปีนับจากวันสุดท้ายที่ปฏิบัติงานนั้น

2. ห้ามผู้ตรวจสอบภายในทำหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยรับตรวจ

(2) เคยปฏิบัติงานในหน่วยรับตรวจและลาออกหรือโอนย้ายมาไม่ถึงหนึ่งปี

หากเห็นว่ามีการผิดตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ผู้อำนวยความสะดวกตรวจสอบภายในมอบหมายให้ทำหน้าที่ หรือให้ผู้ตรวจสอบภายในนั้นหยุดการปฏิบัติหน้าที่

3. ในการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น ต้องปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด

อำนาจและหน้าที่

1. ศูนย์ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล

2. ศูนย์ตรวจสอบภายในไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน และระบบการควบคุมภายใน หน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ

3. ผู้ตรวจสอบภายในต้องดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระ ไม่มีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ และปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน รวมทั้งมาตรฐานอื่นที่ระบุเป็นการเฉพาะด้วย

4. ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน และทรัพย์สินต่าง ๆ ของหน่วยรับตรวจเพื่อการดำเนินงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งสามารถเข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน เพื่อรับทราบข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

เอกสารและข้อมูลจากผู้ตรวจสอบภายในได้มาหรือรับรู้จากการตรวจสอบ ให้เก็บรักษาไว้เป็นความลับ และไม่เปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยที่ต้องกระทำตามที่กฎหมายระบุไว้

5. ให้ศูนย์ตรวจสอบภายในประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งประสานงานกับผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเหมาะสมและลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน

6. กำหนดแผนการตรวจสอบภายในระยะยาวที่แยกย่อยเป็นรายปีและครอบคลุมส่วนงานทั้งหมดของมหาวิทยาลัย โดยใช้แนวคิดการวางแผนการตรวจสอบตามพื้นฐานความเสี่ยง

7. เสนอแผนการตรวจสอบของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีเพื่อให้ความเห็นชอบ และนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของทุกปี โดยให้แผนการตรวจสอบของมหาวิทยาลัยประกอบด้วยแผนการตรวจสอบของศูนย์ตรวจสอบภายใน และแผนการตรวจสอบของส่วนงานที่มีหน่วยตรวจสอบภายในประจำส่วนงาน

8. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในสามารถขอให้อธิการบดีจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญมาร่วมเป็นที่ปรึกษาด้วยก็ได้

9. ผู้ตรวจสอบภายในสามารถขอให้หน่วยรับตรวจ

(1) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน โดยการจัดเตรียมสถานที่ ข้อมูล เอกสาร ทรัพย์สินและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการตรวจสอบตามที่ผู้ตรวจสอบภายในร้องขอ รวมถึงการชี้แจงและตอบข้อซักถามของผู้ตรวจสอบภายในด้วย

(2) ให้ความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่เป็นประเด็นข้อตรวจพบภายในเวลาที่หน่วยงานตรวจสอบภายในกำหนด

10. รายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

(1) เมื่อดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ ให้ศูนย์ตรวจสอบภายในดำเนินการรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

(1.1) จัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจได้แสดงความเห็นต่อข้อเสนอแนะไว้แล้ว เสนออธิการบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตรวจสอบแล้วเสร็จ และเสนอรายงานผลการตรวจสอบโดยสรุปทั้งที่ตรวจสอบโดยศูนย์ตรวจสอบภายในและที่ตรวจสอบโดยหน่วยตรวจสอบภายใน ตามแผนการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบในระยะเวลาอันสมควร เว้นแต่กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อมหาวิทยาลัยให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

(2) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย

(2.1) ความเสี่ยงที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(2.2) ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงระบบการร้องเรียน (Whistleblowing) ของมหาวิทยาลัย

(2.3) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในด้านการเงิน และกระบวนการอื่นที่พิจารณาว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดการทุจริต

(2.4) สรุปภาพรวมของการฟ้องร้องต่อหน่วยงานของรัฐ คดีความต่างๆ และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในทางแพ่ง โดยวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง (Root - cause analysis) และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหในระยะยาว

11. ให้ผู้ตรวจสอบภายในติดตามผลสัมฤทธิ์ของการปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจตามกำหนดเวลาที่หน่วยรับตรวจระบุไว้ในรายงาน

ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบภายในไม่พบความคืบหน้าของการปรับปรุงแก้ไขโดยไม่มีเหตุอันควรให้รายงานอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานแล้วแต่กรณี และให้อธิการบดีหรือหัวหน้าส่วนงานเป็นผู้พิจารณาสั่งการ

12. ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความชำนาญในวิชาชีพตรวจสอบภายใน ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานของหน่วยรับตรวจ และเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

13. ให้ผู้ตรวจสอบภายในระดับมหาวิทยาลัยและผู้ตรวจสอบภายในระดับส่วนงานประสานการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเพิ่มพูนทักษะการทำงานระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง

14. ปฏิบัติงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายในที่สภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการตรวจสอบมอบหมาย

ขอบเขตความรับผิดชอบ

1. การตรวจสอบ วิเคราะห์ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอ และประสิทธิผล ของระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารและการดำเนินงาน รวมทั้งประสิทธิผลประสิทธิภาพในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงิน

(2) การปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้ง ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดอื่นของมหาวิทยาลัยและส่วนงาน

(3) ระบบการบริหารจัดการ การดูแล และรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สิน รวมถึงความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยรับตรวจ โดยพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

(4) ความน่าเชื่อถือ ความปลอดภัย และประสิทธิภาพ ของระบบและข้อมูลสารสนเทศของระบบที่หน่วยรับตรวจใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน

2. การให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

การประกันคุณภาพ

จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก และเสนอรายงานผลการประเมินปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งแผนปรับปรุงการดำเนินงานเสนออธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ

ให้ทบทวนความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 15 ก.พ. 2566 เป็นต้นไป

Dr. N.C.

คุณหญิงลักษณาจันทร เลาห์พันธุ์

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ)

(คุณหญิงลักษณาจันทร เลาห์พันธุ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารงานประจำมหาวิทยาลัย